

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

“Затверджую”
Т.в.о. першого проректора
з науково-педагогічної роботи,
Ірина Солонийко
06.07 2022 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
циклу тематичного удосконалення
«МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»

Кількість навчальних годин: лекції – 14,
 семінарські заняття – 22,
 практичні заняття – 26,
 самостійна робота – 20,
 додаткові програми – 8,
 Разом – 90 годин.
 Кредити ECTS - 3

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри

Протокол № 9
24 березня 2022 р.

Завідувачка кафедри
проф. Соломенчук Т.М.

Затверджено на методичній комісії
факультету післядипломної освіти

Протокол № 2
Від 1 травня 2022 р.

Голова методичної комісії ФПДО
доц. Січкоріз О.С.

Навчальну програму циклу тематичного удосконалення «Медицина невідкладних станів» склали:

Соломенчук Т.М., завідувачка кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Скибчик В.А., професор кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Макар О.Р., доцент кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

Тишко Л.О. асистент кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

Галькевич М.П., асистент кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

Рецензенти:

Склярів Є.Я., завідувач кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Бичков М.А., професор кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма циклу тематичного удосконалення «Медицина невідкладних станів» розроблена для удосконалення фахівців зі спеціальності 222 «Медицина», на основі Закону України від 19 листопада 1992 року № 2802-ХІІ «Основи законодавства України про охорону здоров'я» із змінами і доповненнями; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (з відповідними змінами та доповненнями), Наказу МОЗ України від 22 липня 1993 року № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної підготовки лікарів (провізорів)», Наказу МОЗ України від 18.08.2021 № 1751 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року № 166», Наказу МОН України від 30.04.2020 року № 584 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Цикл тематичного удосконалення передбачає підвищення рівня професійних знань і навичок шляхом навчання за професійною навчальною програмою з метою поглиблення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань з невідкладних станів лікарів-терапевтів, кардіологів, інтервенційних кардіологів, сімейних лікарів та лікарів медицини невідкладних станів, ознайомлення їх з сучасними аспектами надання невідкладної допомоги.

Навчання на циклі тематичного удосконалення передбачає обов'язкову особисту участь слухача у місці проведення занять та / або дистанційну участь в режимі реального часу. Тривалість циклу тематичного удосконалення визначається навчальним планом і програмою циклу та становить 0,5 міс. Перед початком циклу тематичного удосконалення закладом вищої (післядипломної) освіти здійснюється контроль рівня знань особи у формі тестування. Цикл тематичного удосконалення вважається закінченим після успішного складання іспиту відповідно до програми навчання. Іспит передбачає: тестування; оцінку практичних навичок у симуляційних умовах (в симуляційних центрах, на манекенах тощо) та вирішення клінічних завдань.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчального циклу – оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань з питань надання невідкладної допомоги при захворюваннях і станах на дошпитальному, ранньому госпітальному етапах, а також в умовах стаціонару та відповідають принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до кваліфікаційних характеристик працівників охорони здоров'я.

Завданням удосконалення фахівців циклу тематичного удосконалення «Медицина невідкладних станів» є підвищення рівня кваліфікації, освоєння сучасних та нових методів невідкладної медичної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок для роботи в умовах надзвичайних ситуацій, а також формування організаторських навичок для виконання обов'язків на займаній або на більш високій посаді відповідно до Європейської системи охорони здоров'я шляхом досягнення в повній або частковій мірі компетентностей відповідно до кваліфікаційного рівня Національної рамки компетентностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є алгоритми надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному, ранньому госпітальному етапах та в умовах стаціонару.

В результаті вивчення навчальної дисципліни слухач циклу тематичного удосконалення «МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ» повинен набути такі результати навчання:

1 Знання (слухач повинен знати):

ЗАГАЛЬНІ ЗНАННЯ

- державні законодавчі акти з охорони здоров'я населення та інші директивні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я;
- основні положення чинних рекомендацій міжнародних лікарських товариств з питань надання екстреної та невідкладної допомоги;
- проводити обстеження пацієнта та постраждалого на місці події;
- принципи екстреної та невідкладної допомоги населенню;
- показання до госпіталізації при невідкладних станах;
- основи деонтології та етики лікаря.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНАННЯ

- проводити обстеження пацієнтів з невідкладними станами;
- проводити первинне і вторинне медичне сортування потерпілих в умовах надзвичайних ситуацій;
- оцінювати вплив факторів ризику, супутньої патології на розвиток і перебіг невідкладних станів в умовах надзвичайних ситуацій;
- аналізувати та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з невідкладними станами;
- надавати кваліфіковану медичну допомогу при виникненні невідкладних станів у пацієнтів з порушеннями ритму;
- проводити диференціальну діагностику невідкладних станів і встановлювати клінічний діагноз із врахуванням усіх факторів впливу надзвичайних станів та супутніх захворювань;
- надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу при виникненні невідкладних станів у пацієнтів терапевтичного профілю;
- призначати сучасне лікування хворим з невідкладними станами згідно із сучасними стандартами та протоколами лікування, заснованими на даних доказової медицини.

2 Уміння (удосконалювати свій інтелектуальний, загальнокультурний і професійний рівень):

обстежити хворих і постраждалих у невідкладному стані на догоспітальному, ранньому госпітальному етапі та в умовах стаціонару;

провести медичне сортування на догоспітальному та ранньому госпітальному етапі;

надати екстрену медичну допомогу при захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи

Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при:

- 1 раптовій зупинці кровообігу та дихання,
- 2 ситуаціях з масовими ураженнями
- 3 гострій серцевій та дихальній недостатності,
- 4 шоківих станах,
- 5 гострому інфаркті міокарда,
- 6 гіпертензивних кризах,
- 7 порушеннях ритму і провідності

8 тромбоемболії легеневої артерії

Лікар циклу тематичного удосконалення повинен вміти:

- оцінювати загальний стан пацієнта та життєво важливих функцій: свідомості, дихання, кровообігу за алгоритмом ABCDE та MARCH;
- проводити первинне та вторинне медичне сортування;
- знати обов'язкові дії лікаря при невідкладних станах відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;
- оцінювати важкість стану, визначати послідовність та обсяг додаткового обстеження з урахуванням впливу пошкоджуючих факторів;
- вміти оцінити вплив факторів ризику, супутніх хвороб на розвиток і перебіг невідкладного стану та розвиток ускладнень;
- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики, в тому числі зміни ЕКГ;
- встановити клінічний діагноз і скласти алгоритм лікування хворих;
- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження пацієнтів з невідкладними станами у співставленні з результатами інших дослідників, даними літературних джерел, стандартами діагностики і лікування;
- правильно оформляти медичну і наукову документацію;
- опрацьовувати та аналізувати державну, соціальну та медичну інформацію.

2 КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами навчальної програми дисципліна забезпечує набуття лікарями-слухачами циклу тематичного удосконалення «Медицина невідкладних станів» наступних *компетентностей та програмних результатів навчання:*

1 **Інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я з *питань надання невідкладної допомоги* у професійній діяльності, застосовуючи теоретичні знання, практичні навички та вміння з метою надання фахової, високоякісної медичної допомоги.

2 **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і відповідати вимогам сьогодення.

ЗК 2. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК 3. Знання та розуміння медицини невідкладних станів як галузі; розуміння професії.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій; пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК 7. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій.

ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

- ЗК 10.** Здатність працювати самостійно.
- ЗК 11.** Здатність планувати та керувати часом.
- ЗК 12.** Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК 13.** Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 14.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 15.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 16.** Здатність працювати в команді.

3 Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1.** Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність лікарів та закладів охорони здоров'я.
- ФК 2.** Виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері надання невідкладної допомоги.
- ФК 3.** Впроваджувати нові знання щодо менеджменту надання невідкладної допомоги в професійну діяльність.
- ФК 4.** Розв'язувати проблеми організації надання своєчасної та оптимальної невідкладної допомоги хворим при невідкладних ситуаціях; проводити медичне сортування на догоспітальному та ранньому госпітальному етапі;
- ФК 5.** Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію;
- ФК 6.** Здатність надати екстрену медичну допомогу при захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, нервової систем, при дії зовнішніх факторів на догоспітальному етапі та в ході транспортування до лікувальної установи
- ФК 7** Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньо кістковий та периферичний внутрішньовенний доступи;
- ФК 8** Забезпечувати прохідність верхніх дихальних шляхів, встановлювати назо- та орофарингіальні повітропроводи, надгортанні повітропроводи;
- ФК 9** Здатність зупинити кровотечі прямим тиском, тампонуванням та за допомогою механічних засобів для зупинки кровотечі;
- ФК 10** Здатність здійснювати серцево-легеневу реанімацію, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання;
- ФК 11** Здатність записувати електрокардіограму та інтерпретувати її результати;
- ФК 12** Здатність інтерпретувати результати лабораторних, інструментальних та променевих методів діагностики;

4 Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1.** Постійно самовдосконалюватися та застосовувати професійні знання та вміння з медицини невідкладних станів у своїй практичній діяльності;
- ПРН 2.** Вміти виявляти та вирішувати проблеми щодо діагностики та надання екстреної та невідкладної допомоги пацієнтам в умовах надзвичайних ситуацій;
- ПРН 3.** Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати клінічні та наукові дані стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, діагностики, надання екстреної допомоги, лікування та профілактики ускладнень невідкладних станів;
- ПРН 4.** Обирати та застосовувати сучасні методи діагностики у пацієнтів з невідкладними станами;
- ПРН 5.** Застосовувати практичні навички, отримані під час навчання при наданні екстреної та невідкладної допомоги пацієнтам та постраждалим;
- ПРН 6.** Використовувати здобуті в результаті навчання знання щодо невідкладних станів, зумовлених надзвичайними ситуаціями, у своїй практичній діяльності;

ПРН 7. Розвивати і вдосконалювати навички комунікації та міжособистісних взаємодій в професійному середовищі;

ПРН 8. Дотримуватися принципів етики та деонтології в роботі з пацієнтами з невідкладними станами.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					
	Всього (год/кред.)	Лекції (год)	Семинарські заняття (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Додаткові програми (год)
Загальні питання екстреної та невідкладної допомоги	26/0,86	4	4	12	6	
Діагностика і невідкладна допомога при захворюваннях серцево-судинної системи	32/1,06	10	10	8	4	
Невідкладна допомога при інших важливих захворюваннях внутрішніх органів	20/0,67	-	6	6	8	
Додаткові програми:						
Новітні інформаційні технології в медицині і фармації	2/0,07					
Військова медицина	2/0,07					
Основи раціональної фармакотерапії	2/0,07					
Медичне право	2/0,07					
Іспит	2/0,07		2			
Разом	90 / 3	14	22	26	20	8

**4 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО
УДОСКОНАЛЕННЯ «МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»**

Тема	Л	С	П	СР
Загальні питання екстреної та невідкладної медичної допомоги				
Базові та розширені реанімаційні заходи у дорослих	2			
Екстрена медична допомога при масових ураженнях	2			
Діагностика та невідкладна допомога при шоккових станах		2		
Принципи інфузійної терапії при шоккових станах				2
Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим. Первинне та вторинне обстеження			2	
Методи відновлення прохідності дихальних шляхів, штучна вентиляція легень, оксигенотерапія			2	
Методика проведення реанімаційних заходів у дорослих. Шляхи введення ліків під час реанімаційних заходів			2	
Первинне та вторинне медичне сортування			2	
Техніка накладання турнікетів, джгутів для зупинки зовнішніх критичних кровотеч			2	
Гіпотермія, сонячний і тепловий удар, діагностика, невідкладна допомога, особливості реанімаційних заходів при гіпотермії		2		
Отруєння чадним газом і невідомою речовиною				2
Утоплення, види, клініка, невідкладна допомога			2	
Ураження електричним струмом, діагностика, невідкладна допомога				2
Діагностика і невідкладна допомога при захворюваннях серцево-судинної системи				
Інфаркт міокарда: клініка, експрес-діагностика, невідкладна допомога, принципи госпіталізації. Сучасні підходи до лікування	2			
Гострий коронарний синдром з підняттям і без підняття сегмента ST. Реваскуляризація міокарда		2		
Інфаркт міокарда. Ускладнення інфаркту міокарда				2
Порушення ритму і провідності серця	2			
Невідкладна ЕКГ у діагностиці порушень ритму та провідності серця		2		
Діагностика інфаркту міокарда за наявності блокад ніжок пучка гіса, електрокардіостимуляції			2	
Брадиаритмії і блокади, синдром слабкості синусового вузла (синдром Морганьї-Едем-Стокса).		2		
Тахікардії з вузькими комплексами QRS, діагностика та невідкладна допомога		2		
Тахікардії з широкими комплексами QRS, діагностика та невідкладна допомога		2		
ЕКГ при порушеннях ритму і провідності			2	
Небезпечні порушення ритму та провідності				2
Гіпертензивні кризи	2			

Кардіогенні синкопальні стани: тактика обстеження і надання невідкладної допомоги	2			
Гостра серцева недостатність	2			
Гостра серцева недостатність: кардіогенний шок, набряк легень			2	
Розшаровуюча аневризма аорти			2	
Невідкладна допомога при інших важливих захворюваннях внутрішніх органів				
Тромбоемболія легеневої артерії		2		
Невідкладні стани в алергології				2
Діагностика та невідкладна допомога ком при цукровому діабеті		2		
Гостра ниркова недостатність				2
Невідкладна допомога при пневмотораксі			2	
Гостра дихальна недостатність				2
Бронхіальна астма та астматичний стан		2		
Анафілактичний шок			2	
Легенева кровотеча				2
Диференціальна діагностика при гострому болю в животі			2	
Додаткові програми – 8 год				
Вступна конференція				2
Іспит		2		
Разом	14	26	28	14
Всього: 90 год / 3 кредити				

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість навчальних годин
1	Інфаркт міокарда: клініка, експрес-діагностика, невідкладна допомога, принципи госпіталізації. Сучасні підходи до лікування	2
2	Порушення ритму і провідності серця	2
3	Гіпертензивні кризи	2
4	Синкопальні стани	2
5	Гостра серцева недостатність	2
6	Базові та розширені реанімаційні заходи у дорослих	2
7	Екстрена медична допомога при масових ураженнях	2
Разом		14

Тематичний план семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість навчальних годин
1	Гострий коронарний синдром з підняттям і без підняття сегмента ST. Реваскуляризація міокарда	2

2	Невідкладна ЕКГ у діагностиці порушень ритму і провідності серця	2
3	Тахікардії з вузькими комплексами QRS, діагностика та невідкладна допомога	2
4	Тахікардії з широкими комплексами QRS, діагностика та невідкладна допомога	2
5	Брадиаритмії і блокади, синдром слабості синусового вузла	2
6	Діагностика та невідкладна допомога при шоківих станах	2
7	Тромбоемболія легеневої артерії	2
8	Діагностика та невідкладна допомога ком при цукровому діабеті	2
9	Гіпотермія, сонячний і тепловий удар, діагностика, невідкладна допомога, особливості реанімаційних заходів при гіпотермії	2
10	Бронхіальна астма, астматичний стан	2
11	Іспит	2
	Разом:	22

Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість навчальних годин
1	Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим. Первинне та вторинне обстеження	2
2	Методи відновлення прохідності дихальних шляхів, штучна вентиляція легень, оксигенотерапія	2
3	Методика проведення реанімаційних заходів у дорослих. Шляхи введення ліків під час реанімаційних заходів	2
4	Первинне та вторинне медичне сортування	2
5	Техніка накладання джгутів, турнікетів для зупинки зовнішніх критичних кровотеч	2
6	Утоплення, види, клініка, невідкладна допомога	2
7	Діагностика інфаркту міокарда за наявності блокад ніжок пучка Гіса, електрокардіостимуляції	2
8	ЕКГ при порушеннях ритму і провідності	2
9	Гостра серцева недостатність: кардіогенний шок, набряк легень	2
10	Невідкладна допомога при пневмотораксі	2
11	Розшаровуюча аневризма аорти	2
12	Анафілактичний шок, діагностика, невідкладна допомога	2
13	Дифдіагностика при гострому болю в животі	2
	Разом:	26

Тематичний план самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість навчальних годин
1	Принципи інфузійної терапії при шоккових станах	2
2	Інфаркт міокарда. Ускладення інфаркту міокарда	2
3	Небезпечні порушення ритму та провідності	2
4	Невідкладні стани в алергології	2
5	Гостра дихальна недостатність	2
6	Легенева кровотеча	2
7	Гостра ниркова недостатність	2
8	Отруєння чадним газом і невідомою речовиною	2
9	Ураження електричним струмом, діагностика, невідкладна допомога	2
10	Вступна конференція	2
	Разом:	20

5 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності слухачів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції;
- б) практичні заняття;
- в) семінарські заняття;
- г) самостійна робота.

Практичні та семінарські заняття передбачають:

- 1) засвоєння слухачами основних положень чинних рекомендацій міжнародних лікарських товариств з питань надання екстреної та невідкладної медичної допомоги;
- 2) обстеження слухачами пацієнтів з невідкладними станами;
- 3) оцінку впливу факторів ризику, супутньої патології на розвиток і перебіг невідкладних станів;
- 4) аналіз та інтерпретацію результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження хворих з невідкладними станами;
- 5) проведення диференційної діагностики невідкладних станів і встановлення клінічного діагнозу із врахуванням усіх супутніх захворювань;
- 6) надання невідкладної медичної допомоги при виникненні невідкладних станів;
- 7) оптимізацію надання невідкладної допомоги хворим на догоспітальному етапі та в умовах стаціонару, в різних вікових, коморбідних групах пацієнтів;
- 8) вирішення ситуаційних клінічних задач.

Методики навчання:

- традиційні (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття);
- інноваційні (проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, міні-лекції).

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять з метою перевірки засвоєння слухачами циклу навчального матеріалу.

Формами поточного контролю є:

а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді з визначенням правильної послідовності дій чи відповідності, визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання») тощо;

б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;

в) розв'язання типових ситуаційних задач;

д) контроль практичних навичок на занятті, під час самостійної роботи (курація пацієнтів, чергування, участь в клінічних обходах, консилиумах, клініко-патанатомічних конференціях, втручаннях тощо);

Комплексне оцінювання поточної навчальної діяльності слухача здійснюється на основі результатів підсумкових занять наприкінці засвоєння трьох тематичних блоків (1. Загальні питання екстренної та невідкладної медичної допомоги; 2. Діагностика і невідкладна при захворюваннях серцево-судинної системи; 3. Невідкладна допомога при інших важливих захворюваннях внутрішніх органів) шляхом виставлення традиційної оцінки (2,3,4,5) за кожне, що враховує результати тестування на підсумковому занятті, засвоєння практичних навичок, передбачених у тематичному блоці, поточної успішності та активності слухача під час навчання, самостійної роботи (курація пацієнтів, чергування, участь в клінічних обходах, консилиумах, клініко-патанатомічних конференціях тощо).

Оцінку «5» слухач отримує, якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо слухач виконав правильно менше 60% навчальних завдань.

Викладач виставляє оцінку за підсумкові заняття в журналі успішності. Середню оцінку, який отримує слухач циклу за всі передбачені програмою підсумкові заняття, конвертується у відповідний бал за нижче наведеною таблицею. Отриманий **бал поточної успішності** є частиною оцінки, яку слухач отримує за підсумками екзамену.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують слухачі циклу за підсумками поточної успішності:

Максимальна кількість балів, яку може набрати слухач циклу за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену, становить 120 балів;

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати слухач циклу за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену, становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих слухачем циклу оцінок за 4-бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою наступним чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для перерахунку середнього балу оцінки за 4-бальною шкалою в бали за 120-бальною шкалою можна також скористатись нижче наведеною таблицею:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	<u>Менше</u>	<u>Недос-</u>
4.54	109	3.99	96	3.45	83	3	<u>татньо</u>
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Форма заключного контролю успішності навчання на циклі ТУ – екзамен.

До екзамену допускаються слухачі, які отримали 72-120 балів з поточної успішності.

Екзамен – форма заключного контролю засвоєння слухачем циклу ТУ теоретичного та практичного матеріалу. Підсумковий контроль під час екзамену проводиться у вигляді:

- а) письмового іспиту з вирішенням тестових завдань (20) (максимальний бал – 40 (по 2 бали за кожне правильно вирішене тестове завдання)).
- б) співбесіди з вирішенням 1 ситуаційної задачі за тематикою циклу ТУ (10 балів за правильно вирішену задачу), оцінки ЕКГ (10 балів – за правильну оцінку ЕКГ). Максимальний бал - 20;
- в) практичних навиків з відтворенням алгоритму допомоги при невідкладному стані (20 балів – за правильно відтворений алгоритм дій).

Максимальна кількість балів, яку може набрати слухач циклу при складанні екзамену, становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

Отримання слухачем менше 50 балів є підставою для повторного складання екзамену. Отримання слухачем менше 50 балів на повторному іспиті є підставою для відмови слухачеві у видачі посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення. При цьому слухач має можливість повторного навчання на циклі ТУ.

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом, визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50).

Підсумкова оцінка, що є підставою для видачі сертифікату спеціаліста або посвідчення, формується наступним чином:

Бал поточної успішності (максимально – 120, мінімально - 72) + **екзаменаційний бал** (максимально – 80, мінімально - 50) = **остаточний бал** (максимально – 200, мінімально – 122).

Відповідно до отриманих слухачем балів виставляється **остаточна оцінка**:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5

Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів (122), яку повинен набрати слухач	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати слухач	2

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали слухачів, які навчаються на одному циклі спеціалізації, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % слухачів
B	Наступні 25 % слухачів
C	Наступні 30 % слухачів
D	Наступні 25 % слухачів
E	Останні 10 % слухачів

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для слухачів певного циклу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та 4-бальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності слухачів циклу перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ «МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»

1. Послідовність надання допомоги при інцидентах з масовими жертвами. Принципи сортування потерпілих.
2. Методи сортування на догоспітальному етапі та в відділенні екстреної медичної допомоги.
3. Раптова зупинка кровообігу: механізми виникнення, серцево-легенева реанімація.
4. Алгоритми BLS, ALS.
5. Методи відновлення прохідності дихальних шляхів.
6. Методи введення ліків в невідкладних станах.
7. Допоміжна вентиляція легень. Покази і методи проведення. Киснева терапія.
8. Методи зупинки критичних кровотеч.
9. Шок: класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування.
10. Невідкладна допомога при анафілактичному шоці.
11. Диф. діагностика кардіалгій.

12. Гострий коронарний синдром: діагностика та невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
13. Ускладнення інфаркту міокарда, діагностика, невідкладна допомога.
14. ЕКГ діагностика інфаркту міокарда.
15. Невідкладна допомога при набряку легень.
16. Невідкладна допомога при кардіогенному шоці
17. Ускладнені гіпертензивні кризи: невідкладна допомога.
18. Невідкладна допомога при бради- і тахіаритміях.
19. Гостра серцева недостатність: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
20. Невідкладна допомога при тахікардіях з вузькими комплексами QRS (≤ 120 мс).
21. Невідкладна допомога при тахікардіях з широкими комплексами QRS (> 120 мс).
22. Клінічна характеристика фібриляції передсердь.
23. Невідкладна допомога при шлуночкових аритміях: фармакотерапія, електрична кардіоверсія, дефібриляція.
24. Атріовентрикулярні блокади: етіологія, класифікація, клінічне значення.
25. Коми при цукровому діабеті, діагностика, невідкладна допомога.
26. Невідкладна медична допомога при ТЕЛА.
27. Діагностика і невідкладна допомога при розшаровуючій аневризмі аорти
28. Отруєння чадним газом, димом: діагностика, клініка, невідкладна допомога.
29. Особливості надання невідкладної допомоги при гіпо- і гіпертермії.
30. Невідкладна допомога при пневмотораксі

31. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Медицина невідкладних станів.-Підручник під ред. І. С.Зозулі.-К.:Медицина, 2012.- 728 с.
2. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога. //Підручник. – Київ:ВСВ «Медицина», 2017. – 960 с.
3. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І.І.Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с
4. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник (ВНЗ I—III р.а.), 3-є вид. – Elsevier Health Sciences.- 2015.- 136 с.
5. Невідкладні стани при гострих отруєннях.- Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля».- 2014.- 112 с.
6. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 120 с.
7. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги».- Донецьк: Ландон- XXI, 2014. – 320 с.
8. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник / за редакцією професора О.В. Богомолец, професора Г.Г. Рощина. - Київ. Юстон. - 2016. - 212 с.
9. Невідкладна медична допомога у загальній лікарській практиці. Київ – 2015, (За ред. Зозулі І.С., Матюхи Л.Ф.) – 490 с.
10. Медичне сортування. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. 2013 (Рек-но: Наказ Міністерства охорони здоров'я 15 січня 2014 року № 34) https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/images/dodatki/2014_34_ekstrena_MD/2014_akn_medychne_sortuvannya.pdf

11. Невідкладні стани: діагностика та лікування. //Навчальний посібник.- Київ.-2018.-320 с.
12. Невідкладна допомога при гострих отруєннях. //Навчальний посібник.- ТОВ Меркьюрі-Поділля.-Київ.-2018.-132 с.
13. Гострі отруєння грибами: діагностика та невідкладна допомога на догоспітальному етапі.-Методичні рекомендації.-Київ.-2010.-24 с.
14. Особливості застосування ларингеальних масок при невідкладних станах на догоспітальному та ранньому стаціонарному етапах. - Методичні рекомендації. – Київ, 2010. – 24 с.
15. Методи здійснення судинного доступу при невідкладних станах на догоспітальному етапі.-Методичні рекомендації. - Київ. – 2011.-24 с.
16. Медицина невідкладних станів. Вибрані клінічні лекції. Том 9.-Під редакцією проф.- Ніконова В.В.-Харків .-2020.-400с
17. Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Практичні аспекти сучасної кардіології. Видання 2. Доповнене. Навчальний посібник.- Львів: Мс, 2019. – 416 с.
18. Скибчик В.А., Скибчик Я.В. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. – Київ. – 2014. – 154 с.
19. Скибчик В.А., Скибчик Я.В. Клінічна електрокардіографія для професіоналів. – Львів. – 2021. – 568 с.
20. Халмуратов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник.– К.: Центр учбової літератури.- 2016.– 208 с.
21. 2021 European Resuscitation Council. Published by Elsevier B.V
<http://www.elsevier.com/locate/resus> ; <https://cprguidelines.eu/assets/guidelines/European-Resuscitation-Council-Guidelines-2021-Ba.pdf>
22. Textbook of Adult Emergency Medicine. Edited by Peter Cameron , Mark Little , Biswadev Mitra , Conor Deasy.- 2019.- 1008 p. <https://www.elsevier.com/books/textbook-of-adult-emergency-medicine/cameron/978-0-7020-7624-4>
23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 05.06.2019 №1269 Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап».
24. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.2019 р. № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги». <https://zakon.rada.gov.ua/go/v1269282-19>
25. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18.05.2012 р. № 366 «Про затвердження Загальних вимог щодо проведення медичного сортування постраждалих і хворих та форм медичної документації». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0884-12%23Text>
26. ESC Guidelines for the management of patients with supraventricular tachycardia // European Heart Journal. – 2019. – P. 1-65.
27. www.nuozu.edu.ua
28. www.emergency.org.ua
29. www.emergencymed.org.ua
30. www.mif-ua.com
31. www.consilium-medicum.com
32. www.urc.org.ua
33. www.health-ua.com